

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

NACRT

**PRIJEDLOG ZAKONA O DOPUNI KAZNENOG ZAKONA,
S KONAČNIM PRIJEDLOŽOM ZAKONA**

Zagreb, travanj 2011.

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbama članka 2. stavka 4. alineje 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 41/01 – pročišćeni tekst, 55/01, 76/10 i 85/10 – pročišćeni tekst, u daljnjem tekstu Ustav).

II OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA TREBA UREDITI ZAKONOM I POSLJEDICE DONOŠENJA ZAKONA

Kazneni zakon Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 110/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 110/07, 152/08 – u daljnjem tekstu: Kazneni zakon) donesen je 1997., a stupio je na snagu 1. siječnja 1998.

Ustav Republike Hrvatske koji je donesen 1990. promijenjen je četiri puta, a promjene iz 2010. obuhvatile su, između ostalog, i članak 31. Ustava. Naime, članak 31. Ustava propisuje da nitko ne može biti kažnjen za djelo koje prije nego je počinjeno nije bilo utvrđeno zakonom ili međunarodnim pravom kao kazneno djelo, niti mu se može izreći kazna koja nije bila određena zakonom. Nadalje, nikome se ne može ponovno suditi niti ga se može kazniti u kaznenom postupku za kazneno djelo za koje je već pravomoćno oslobođen ili osuđen u skladu sa zakonom. Ipak, zakonom se, u skladu s Ustavom i međunarodnim ugovorima, mogu propisati slučajevi i razlozi za obnovu postupka.

Člankom 5. navedenih promjena Ustava iz 2010., članak 31. Ustava dopunjen je novim stavkom 4. koji propisuje da ne zastarijevaju kaznena djela ratnog profiterstva, kao ni kaznena djela iz procesa pretvorbe i privatizacije, počinjena u vrijeme Domovinskog rata i mirne reintegracije, ratnog stanja i neposredne ugroženosti neovisnosti i teritorijalne cjelovitosti države, propisana zakonom ili ona koja ne zastarijevaju prema međunarodnom pravu. Nadalje je propisano da će se imovinska korist ostvarena tim djelima ili povezana s njima oduzeti.

Ustavnim zakonom za provedbu Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 121/10 – u daljnjem tekstu: Ustavni zakon) u članku 7. propisano je da će se zakoni kojima se omogućuje primjena odredbi Ustava koje se ne mogu neposredno primijeniti, uskladiti u roku od šest mjeseci od dana proglašenja Ustavnog zakona. Također je propisano da će se navedenim zakonima urediti pitanja koja se odnose, između ostalog, na Kazneni zakon.

Odredba članka 31. stavka 4. Ustava odnosi se na pitanje nemogućnosti primjene kaznenog zakonodavstva zbog proteka vremena iz članka 18. Kaznenog zakona, odnosno podredno na pitanje zastare kaznenog progona iz članak 90. stavak 1. Osnovnog Krivičnog zakona Republike Hrvatske (»Narodne novine«, broj 53/91, 39/92 i 91/92), odnosno iz članka 19. stavak 1. Kaznenog zakona.

Kako je Ustavni zakon proglašen 22. listopada 2010., rok za usklađenje zakona kojima se omogućuje primjena odredbi Ustava koje se ne mogu neposredno primijeniti istječe 22. travnja 2010. Radi provedbe odredbe Ustavnog zakona, a kako bi se onemogućilo nastupanje zastare za kaznena djela ratnog profiterstva te pretvorbenog i privatizacijskog kriminala, pristupilo se izradi Zakona o dopuni Kaznenog zakona.

Slijedom svega navedenog, članak 18. stavak 2. Kaznenog zakona dopunjen je na način da se nemogućnost primjene kaznenog zakonodavstva Republike Hrvatske, osim na kaznena djela navedena u toj odredbi, ne odnosi i na kaznena djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu. Time je u Kazneni zakon dosljedno implementirana izmjena Ustava iz članka 31. stavak 4. i omogućena daljnja razrada ove odredbe u posebnom zakonu.

III. OCJENA I IZVORI POTREBNIH SREDSTVA ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provedbu ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Odredbom članka 159. Poslovnika Hrvatskog sabora („Narodne novine“, broj 6/02 - pročišćeni tekst, 41/02, 91/03, 58/04, 39/08 i 79/08) predviđena je mogućnost da Zakon bude donijet po hitnom postupku ukoliko to, između ostalog, zahtijevaju osobito opravdani državni razlozi, a to je u ovom slučaju rok propisan odredbom članka 7. Ustavnog zakona.

V. TEKST PRIJEDLOGA ZAKONA O DOPUNI KAZNENOG ZAKONA

Članak 1.

U članku 18. stavku 2. Kaznenog zakona („Narodne novine“, br. 11/97, 27/98, 50/00, 129/00, 51/01, 111/03, 190/03, 105/04, 84/05, 71/06, 111/07, 152/08) iza riječi „prema“ dodaju se riječi „Ustavu ili“.

Članak 2.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

VI. OBRAZLOŽENJE

Članak 1.

Ovim člankom dopunjena je odredba članka 18. stavka 2. Kaznenog zakona kojom se nemogućnost primjene kaznenog zakonodavstva Republike Hrvatske, osim na „kaznena djela genocida iz članka 156., agresivnog rata iz članka 157., zločina protiv čovječnosti iz članka 157.a, ratnih zločina iz članka 158., 159. i 160. ovoga Zakona te drugih kaznenih djela što ne zastarijevaju prema međunarodnom pravu“, ne odnosi i na kaznena djela koja ne zastarijevaju prema Ustavu. Time je u Kazneni zakon dosljedno implementirana izmjena Ustava iz članka 31. stavak 4. i omogućena daljnja razrada ove odredbe u posebnom zakonu.

Članak 2.

Ovim člankom propisano je stupanje na snagu Zakona o dopuni Kaznenog zakona.

VII. TEKST ODREDBE VAŽEĆEG ZAKONA KOJA SE DOPUNJUJE

Nemogućnost primjene kaznenog zakonodavstva zbog proteka vremena

Članak 18.

(1) Kazнено zakonodavstvo Republike Hrvatske ne može se zbog zastare primjeniti kad protekne ovim Zakonom određeno vrijeme od počinjenja kaznenog djela, izrečene kazne ili određivanja primjene druge kaznenopravne sankcije.

(2) Nemogućnost primjene kaznenog zakonodavstva Republike Hrvatske ne odnosi se na kaznena djela genocida iz članka 156., agresivnog rata iz članka 157., zločina protiv čovječnosti iz članka 157.a, ratnih zločina iz članka 158., 159. i 160. ovoga Zakona te drugih kaznenih djela što ne zastarijevaju prema međunarodnom pravu.